

Dibuku ya ABAKUKE NKOTOLO

Dibuku yayi ya Abakuke ke na kulakisa kizizi ya mumbikudi na kati ya bantangu ya mpasi ya kulutila. Yandi vwandaka tala mpasi mingi samu na bampangi mpe vwandaka zabisa na bantu ti ba bika kusala mambu ya yimbi. Yandi vwandaka lomba na bantu na kwiza na sika ya Nzambi mpe yandi vwandaka yangalala ntangu Nzambi vwan-daka pesa yandi bamvutu.

Dibuku yayi, ba sonikaka yawu keba ve na kati-kati ya bamvula 699 mpe 587 ntete mbutukulu ya Yesu-Klisto, na ntangu yina bantu ya yinsi ya Babilone vwandaka yala bayinsi ya esete.

Na kati ya dibuku yayi, Nzambi ke na kupesa mvutu na mumbikudi ya yandi na nzila ya nsangu yina me tadila bantu ya ntangu ya Abakuke mpe bantu ya bantangu nyonso. Nsangu yango ni yayi: Muntu yina ke na mabanza ya yimbi ke kufwa, kasi muntu ya kudedama ke zinga samu na kiminu ya yandi mpe kuvingila na kivuvu nyonso lusalusu ya Nzambi.

Na kati ya bantangu ya mpasi, ba ke vwandaka mingi na nsatu ya dibuku yayi ya Abakuke samu na kubambukaka moyo na dyambu ya lukwikulu.

Dibuku yayi kele ya kukabuka mutindu yayi:

- Abakuke lombaka na sika ya Nzambi mpe Nzambi pesaka yandi mvutu (Abk 1).

- Musendo ya bantu ya mambu ya mbote mpe musendo ya bantu ya mambu ya yimbi (Abk 2).
- Lusambulu ya Abakuke (Abk 3).

¹ Yayi ni mambu yina mumbikudi Abakuke talaka na kati ya lumoni.

Mumbikudi ke na kubokila Nzambi

² Aa, Yave! Tii wapi ntangu mu ke lombana nge na kusadisa munu kasi nge ke na kuwa munu ve? Mu ke na kuyawula na sika ya nge: Tala bampasi, kasi samu na yinki nge ke na kupesa mvutu ve?

³ Samu na yinki nge ke na kulakisa munu mambu ya yimbi? Mpe wapi mutindu nge ke na kundima na kutala bantu na kati ya bankwamusu? Na mantwala ya munu, mu ke na kutala kaka mwangusulu mpe bampasi.

Na bisika nyonso, kufundasana mpe kuswana ke na kulutila.

⁴ Ni yawu yina, ba ke na kuzitisa dyaka ve Musiku mpe lufundusu ke na kusalama dyaka ve na lude-domo.

Muntu ya yimbi ke na kununga na mantwala ya muntu ya mbote samu ti, banzengolo ke na kusalama mbote ve.

Mvutu ya Yave

⁵ Beno tala mambu yina ke na kusalamaka na kati ya bayinsi ya nkaka, beno pamuka mpe beno yituka

samu ti, na ntangu yina beno kele ntete moyo,
ya kele na dyambu ke salama.

Dyambu ya yango, beno ke kwikila na yawu ve,
kana ba zabisa beno yawu.

⁶ Mu ke sala ti ba-Kalede kwiza na sika ya beno,
bantu yayi ya nsisi mpe yina ke na kyadi ve.
Bawu ke tambulaka na bayinsi nyonso,
samu na kwendaka kubotola bantoto ya ngana.

⁷ Bawu ke na ngolo, bawu ke talisaka boma
mpe samu na lunangu ya bawu,
bawu ke salaka mutindu bantima ya bawu ke
zolaka.

⁸ Bampunda ya bawu me lutila mbangu na
bayingo
mpe bampunda yango me lutila dyaka mbangu na
bayimbwa ya mfinda yina ke sosaka madya
ya bawu na nkokila.

Bayina ke nataka bampunda ya bawu ke katukaka
ntama
mpe bawu ke dumukaka mutindu ngo-nuni* ke
bwilaka madya ya yandi.

⁹ Bawu ke kwizaka na ngolo nyonso
samu na kusala mvwanzi mpe bawu ke talaka ata
fyoti na manima.

Bawu ke yonzikaka bankole mutindu munyenge.

¹⁰ Ni bawu ke sekaka bantinu,
mpe bamfumu kele mutindu kisakununu ya
Bawu.

Bawu kele ve na boma ya bambanza yina kele ya
kutungama na bibaka ya lukengolo
mpe samu na kubotola yawu,
bawu ke fulusaka ntoto na ngaanda ya kibaka,
kubanda na yisi tii na zulu.

11 Bawu ke lutaka mutindu mupepe ya ngolo,
bawu ke talaka ngolo ya bawu mutindu nzambi ya
bawu.

Mumbikudi ke na kubokila dyaka Nzambi

12 Aa, Yave! Katuka ntama,
nge kele ve Nzambi ya munu ya longo?
Beto ke kufwa ve!
Yave, nge soolaka ba-Kalede samu na fundisa
beto.

Ditadi ya munu,
nge bokilaka bawu samu na kupesa beto kitumbu!

13 Meso ya nge me lutila kuvwanda ya kuvedila,
yawu lenda tala mambu ya yimbi ve
mpe nge lenda kundima ve na kutala bantu ya nge
na kati ya bampasi.

Samu na yinki nge ke na kubika ti bantu ya ban-
tima ya yimbi kunyokola bantu?

Samu na yinki nge me vwanda swii
na ntangu bantu ya bantima ya yimbi ke na kufwa
bayina me lutila bawu na ludedomo?

14 Samu na yinki nge ke na kutala bantu
mutindu bambisi ya maza
to bibulu ya fyoti-fyoti yina kele ve na ntwadisi?

15 Ba ke bwilaka bantu
na ndoba mutindu mbisi.
Bawu ke bendaka bantu na bampwasa.
Ba ke yonzikaka yawu na mutete

mpe bawu ke kumaka na kilengi ya kulutila.

16 Ni yawu yina, bawu ke pesaka bampwasa ya
bawu
minkayulu mpe ke yokaka mananasi samu na
yawu.

Ni na bampwasa yango,

bawu ke kuzwaka misunya yina ke na mafuta
mpe madya ya kitoko.

¹⁷ Na yina, bawu ke basisaka bambisi na bamp-
wasa ya bawu
samu na kufwa dyaka bantu ya bayinsi, ata kutala
bawu kyadi?

2

¹ Mu ke bika ve kisika ya munu ya kukengaka.
Mu ke vwanda kaka ya kutelama na zulu ya
bibaka mutindu nkebi
samu na kusosa kuzaba yinki Nzambi ke zabisa
munu
mpe wapi mutindu yandi ke pesa munu mvutu
samu na kuyawula ya munu.

Mvutu ya Yave

² Yave me pesa munu mvutu yayi:
Sonika lumoni yayi,
sonika yawu na zulu ya matadi,
samu ti yawu zingila mpe ti ba tanga yawu mbote.

³ Ntangu me lunga ntete ve,
samu ti lumoni yayi kusalama,
ya ke dyaka ntama ve na kusalama.
Yawu ke salama, yawu ke vuna ve.
Kana yawu salama ve na mbangu,
vingila kaka, yawu ke salama.

⁴ Tala: «Muntu yina ke na mabanza ya yimbi ke
kufwa,
kasi muntu ya kudedama ke zinga samu na kuk-
wikama ya yandi.

⁵ Ya tsyelika, malafu ke vunaka.
Muntu ya lunangu ke pemaka ve,

yandi ke yukutaka ve mutindu yinsi ya bantu ya kufwa
mpe mutindu lufwa. Yandi ke botolaka yinsi mosi na mosi,
samu na kukutika mpe kuyala bantu ya bayinsi yina.

⁶ Kasi na manima, bantu ya bayinsi yango nyonso ke banda
na kwendaka sala masolo samu na kufinga mpe kuseka yandi.»

Bampasi

Bawu ke tuba mutindu yayi:

«Kyadi na nge yina ke bakaka bimvwama ya ngana.

Mambu yayi ke tatamana tii wapi ntangu?

Nge ke na kufuluka kaka na bamfuka.

⁷ Bayina nge ke na kudefa, ba lenda basikila nge na mpamukunu ve?

Bawu ke sala nge ve mutindu nge ke salaka bawu?

Nge ke kuma kisakununu ya bawu.

⁸ Mutindu nge botolaka bima ya bantu ya bayinsi mingi,

bawu mpe, ke botola bima ya nge

samu na menga ya bantu yina nge mwangisaka,

mpe samu na bampasi yina nge vwandaka talisa bayinsi,

bambanza mpe bantu yina ke zingaka kuna.»

⁹ «Kyadi na nge!

Yinzo ya nge me fuluka na bimvwama ya kulaba mpe nge ke talaka ti mutindu nge kele mvwama, ata mpasi lenda kukumina nge.

¹⁰ Mambu yina nge ke na kusala, ke talisa dikanda
ya nge nsoni.

Mutindu nge ke na kubebisa bayinsi mingi,
nge ke na kubebisa luzingu ya nge.

¹¹ Matadi ya bibaka ke looka,
mpe makunzi ya muludi ke pesa yawu mvutu.»

¹² «Kyadi! Na muntu yina,
ke tungaka mbanza ya yandi na zulu ya menga,
mpe ke tungaka bwala na mavanga ya yimbi.

¹³ Mambu nyonso yayi kele ve kisalu ya Yave,
Nzambi ya lulendo?

Bisalu nyonso yina bantu ke salaka ke vwandaka
na ndandu ve.

Bantu ya bayinsi ke na kutala kaka mpasi ya
mpamba.

¹⁴ Na yina, yinza nyonso ke fuluka
na luzabu ya nkembo ya Yave
mutindu maza ke fulusaka mubu.»

¹⁵ «Kyadi na nge!

Nge yina ke pesaka mpangi ya nge malafu ya
kulutila ngolo

samu ti yandi kola

mpe nge tala kipene ya yandi.

¹⁶ Nge ke na kufulukaka na nsoni kasi na nkembo
ve.

Nge mpe kunwa mpe katula bilele ya nge na mant-
wala ya bantu!

Yave ke manisa nkele ya yandi nyonso na sika ya
nge

mpe nkembo ya nge ke kituka nsoni.

¹⁷ Kunyokola yina nge vwandaka nyokola bantu
ya Libane,

ke vutukila nge.
Nge kufwaka bibulu ya bawu,
bibulu ya bawu mpe ke nwanisa nge
samu na menga ya bantu yina nge mwangisaka
mpe samu na kukwamisa yina nge vwandaka
kwamisa bayinsi,
bambanza mpe bantu yina ke zingaka kuna.
¹⁸ Wapi ndandu kele na kiteki?
Ya ke kaka kima ba me yidikila na kisengo
yina ke na kulakisa bantu luvunu.
Muntu yina ke yidikaka biteki
ke tulaka kivuvu ya yandi na bima yina ke zon-
zaka ve?»

¹⁹ «Kyadi na nge!
Nge ke na kuzabisa na mwa kitini ya yinti:
“Vumbuka” to na ditadi yina ke zonzaka ve:
“telama” ata ti yawu lenda kuzabisa nge ata
dyambu ve!
Ata ti ba fuka yawu na wolo mpe palata,
yawu ke na luzingu ve.

²⁰ Kasi, Yave kele na kati ya Yinzo ya yandi ya
longo.
Konso muntu na zulu ya ntoto
kudingama na mantwala ya yandi!»

3

Lusambulu ya Abakuke: Lusalusu ya Nzambi

¹ Yayi ni lusambulu yina mumbikudi Abakuke
salaka
mutindu nzimbu ya kyadi.

² Yave, mu me kuwa mambu yina nge me tuba,
mpe mu me kuma na boma.

Yave, sala mambu yango na ntangu ya beto.
Lakisa yawu na bantu ya ntangu ya beto
mpe ata ti nge ke ya kudasuka, fwila beto kyadi.

³ Nzambi me katuka na kizunga ya Temane,
Nzambi ya longo me katuka na mongo ya Palane.
Bunene ya yandi ke na kufulusa zulu,
mpe nkembo ya yandi me fulusa ntoto nyonso.

⁴ Nsemo ke banda na kulezima.
Balusyemo yina ke basikaka na kati ya diboko ya
yandi,
kele mansweki ya ngolo ya yandi.

⁵ Kiyoolo ke na mantwala ya yandi,
mpe na ntangu yandi ke tambulaka,
dibawu ke basikaka na makulu ya yandi.

⁶ Ntangu yandi ke telamaka, ntoto ke ninganaka.
Ntangu yandi ke talaka bayinsi, yawu ke tekita
na boma.

Myongo ya bantangu nyonso ke mwanganaka,
myongo ya fyoti ya ntama ke kubwaka.
Katuka ntama, kaka ni mutindu yayi yandi ke
tambulaka.

⁷ Mu ke na kutala mutindu bayinzo ya lele ya
bantu ya Kusane me kumwangana
mpe bantu ya Midyane ke na kuningana samu na
bankwamusu.

⁸ Yave, nge ke dasukilaka banzadi?
Nkele ya nge kele samu na banzadi?
Nge ke dasukilaka mubu,
ntangu nge ke yulukaka na zulu ya bampunda
to na zulu ya bapusu-pusu ya mvita?

⁹ Nge me kubika munani ya nge.
Bandefi ya nge kele mutindu makonga.

Nge ke pasulaka ntoto na maza.

¹⁰ Ntangu myongo ke talaka nge, yawu ke tekitaka.
Ntangu bamvula ya ngolo ke nokaka,
yawu ke dyamisaka ntoto,
ntangu mubu ke dasukaka,
bimpo ya yandi ke kumaka tii na zulu.

¹¹ Ntangu dyonga ya nge ke basisaka nsemo,
mpe na ntangu nsemo ya dyonga ya nge ke lezi-
maka,

Ntangu na ngonda ke ninganaka ata fyoti ve.

¹² Nge ke tambulaka na ntoto na kudasuka
nyonso,
nge ke dyataka bayinsi na nkele nyonso.

¹³ Nge kwizaka samu na kukuula bantu ya nge
mpe samu na mpulusu ya Masiya ya nge.
Nge me bwisa mfumu ya dikanda ya bantu ya
yimbi.

Nge me manisa na kufwa bawu mpe bampangi ya
bawu.

¹⁴ Nge me tobola bayintu ya bamfumu ya bambeni
na makonga ya bawu mosi.

Bambeni ke na kukwiza mutindu mupepe ya
ngolo.

Bawu ke na kusala milolo ya nsayi samu na
kumwangisa beto,
mpe samu na kufwa mputu yina vwandaka me
bumbama.

¹⁵ Nge me tambula na zulu ya mubu
na bampunda ya nge, na zulu ya bimpo ya ngolo.

¹⁶ Ntangu mu kuwaka mambu yayi, mu yitukaka.
Ntangu mu kuwaka ndinga yina,
bikoba ya munu vwandaka tekita na boma

mpe nzutu ya munu nyonso lembaka.
Mu vwandaka vingila kilumbu ya kyadi ata
kuningana,
samu na kwenda kunwanisa bantu yina ke na
kukwamisaka beto.

¹⁷ Na yina, yinti ya fike ke buta dyaka ve.

Bayinti ya vinu ke pesa ve bambuma.

Bayinti ya olive ke buta ve.

Bilanga ke pesa ve madya.

Mameme ke vwanda dyaka ve na kati ya balu-
pangu.

Bampaka ya bangombe ke vwanda dyaka ata na
ngombe mosi ve.

¹⁸ Mu ke vwanda na kilengi samu na Yave,
mu ke yangalala samu na Nzambi, Muvuukisi ya
munu.

¹⁹ Yave kele Mfumu ya munu, yandi kele mpe
Ngolo ya munu,

yandi ke pesaka makulu ya munu ngolo mutindu
makulu ya bankabi.

Ni yandi ke salaka ti mu tambula na zulu ya
myongo.

Samu na mfumu ya miyimbidi, ba ke yimbilaka
mukunga yayi na bansambi.

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea